

Професія «Андрагог»: сучасний вимір і перспективи для України

*Магістранти спеціальності 011 Освітні, педагогічні
науки (Андрагогіка. Освіта дорослих):
Гребеніченко Ю.М., Друзенко І.О., Ткач О.Ю.*

Професія «Андрагог»: сучасний вимір

Андрагог - педагог у галузі освіти дорослих.

Андрагог – працівник сфери освіти, що володіє професійними компетентностями для надання освіти дорослим з урахуванням їхніх вікових, освітніх, професійних, особистісних характеристик та мотивацій (проект Закону «Про освіту дорослих», 2020).

У **2019 р.** до Класифікатора професій України було включено назву посади «андрагог» (Наказ Міністерства освіти і науки «Про затвердження Зміни № 8 до національного класифікатора ДК 003:2010 «Класифікатор професій» від 15.02.2019 р. № 259).

Професія «**Андрагог**»: сучасний вимір

Законодавство України про освіту дорослих базується на:

1. Конституції України;
2. Законах України «Про освіту»; «Про вищу освіту»; «Про наукову і науково-технічну діяльність»; «Про зайнятість населення»; «Про місцеве самоврядування»; «Про громадські об'єднання» та ін.;
3. Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року;
4. Концепції освіти дорослих в Україні (2011).

Професія «**Андрагог**»: сучасний вимір

*«**Андрагоги**, які працюють в системі освіти дорослих, прирівнюються до педагогічних або науково-педагогічних працівників» (Стаття 24. Проекту Закону України «Про освіту дорослих»).*

Основні ролі андрагога у професійній діяльності:

- 1. Роль “лікаря” передбачає наявність певної психотерапевтичної підготовки. Андрагог надає допомогу у відновленні мотивації до освітньої діяльності, послабленні “бар’єрів” сприйняття, зниженні рівня тривожності, підвищенні стресостійкості.*
- 2. Роль “експерта” передбачає компетентність на “нормативному рівні”, тобто володіння змістом як андрагогічної, так і професійної діяльності дорослих учнів на достатньому рівні.*
- 3. Роль “консультанта” - володіння методологією андрагогічного супроводу процесу самоосвіти дорослих (цільове підвищення кваліфікації, навчання основ науково-дослідної роботи, допомога у створенні програм (проектів) професійного, особистісного розвитку).*

Професія «**Андрагог**»: сучасний вимір

Функціональні рівні

Перший рівень
(firing-line level – рівень
“гарячої лінії” - оперативний)

Вчителі, тьютори, супервізори, які
безпосередньо, віч-на-віч, працюють з
дорослими;

Другий рівень
(the program-director level –
рівень керівників освітніх
програм)

Директори, декани, адміністратори, голови
комітетів і комісій, керівники центрів, які
відповідають за планування, організацію та
виконання освітнього процесу;

Третій рівень
(the professional level –
професійний рівень)

Фахівці, які відповідають за розроблення змісту
освіти, підготовку навчально-методичних
матеріалів, упровадження нових освітніх
технологій, забезпечення управління і
різнорівневого координування.

Професія «Андрагог»: сучасний вимір

Фахівців-андрагогів в Україні готують у:

1. Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова, магістерська освітньо-професійна програма 011 Освітні, педагогічні науки (Андрагогіка. Освіта дорослих). Кваліфікації: «Магістр освітніх наук. Андрагог. Герогог», «Магістр освітніх наук. Андрагог. Коуч в освіті дорослих»;

2. Чернівецькому національному університеті ім. Ю.Федьковича, магістерська освітня програма 011 Освітні, педагогічні науки (Освіта дорослих).

Чинники, які зумовлюють необхідність спеціальної підготовки андрагогів:

1. високий освітній рівень дорослих учнів (наявність мінімум однієї вищої освіти);
2. різноманітність складу аудиторії за віком, статтю, фахом, стажем професійної діяльності, освітніми і культурними потребами;
3. відмінність завдань, які стоять перед різними категоріями педагогів;
4. партнерство як форма взаємодії в освітньому процесі.

Андрагогічну діяльність має здійснювати **АНДРАГОГ**

Характеристика
«моделі учителя дорослих»:

- повинен розуміти специфічні завдання, що стоять перед різними категоріями людей, які навчаються, мотиви їх освітньої діяльності;
- уміти не тільки надавати освітню допомогу, але й забезпечувати соціально-психологічну підтримку і тим самим пробуджувати у людях віру в себе;
- розвивати рефлексивні вміння дорослих, допомагаючи зменшити їхню залежність від попереднього життєвого досвіду.

Загальні вимоги до АНДРАГОГА

- 1. професійна компетентність, що базується на спеціальній, практичній та психолого-педагогічній підготовці;*
- 2. загальнокультурна та гуманітарна компетентності, які включають знання основ світової культури, гуманістичні особистісні якості, відповідальність за результати власної діяльності, мотивацію до самовдосконалення;*
- 3. креативність, базована на сформованості нестандартного мислення, володінні інноваційною освітньою стратегією і тактикою, гнучкій адаптації до змін змісту та умов професійної діяльності;*
- 4. комунікативна компетентність, що включає розвиток мови, володіння іноземними мовами, сучасними засобами зв'язку та основами комп'ютерної грамотності;*
- 5. соціально-економічна компетентність, яка передбачає володіння основами сучасної економіки, знання законів бізнесу, азів екології та права.*

З метою формування «андрагогічної компетентності» необхідна спеціальна підготовка фахівців-андрагогів.

Дякуємо за увагу!

